

Co-funded by
the European Union

RAPORT ANALIZĂ FUNCȚIONALĂ

Proiectul TeSTED

Activitatea A4.1

Foaie de parcurs inițială

A4.1 - Raport Analiză Funcțională

Cercetare teoretică

De ce este important să monitorizăm comportamentul în clasă pentru a preveni abandonul școlar? Care sunt comportamentele comune care indică un risc ridicat de abandon școlar?

1

Cercetare empirică

Cum arată acest lucru în viața reală? Ce pot spune formatorii din experiențele lor anterioare?

2

Dezvoltarea altor materiale

- 4.2 Birou pe campus
- 4.3 Mecanism de gestionare a cazurilor
- 4.4 Metodologie pentru testarea pilot

3

Rezultate ale testării pilot privind observarea comportamentală

Cât de relevantă a fost observarea comportamentală pentru detectarea adecvată a studenților cu risc ridicat de abandon școlar? Materialele testate au fost de ajutor?

Raportul de analiză funcțională a fost elaborat pe baza diferitelor surse de informații, care au colectat date primare și secundare. Acesta este structurat în trei părți, care sunt strâns legate de celelalte rezultate ale mecanismului de intervenție.

PARTEA 1 - Cercetare teoretică:

EVBB și BK-Con au contribuit cu expertiza lor la partea teoretică a raportului, care evidențiază de ce este importantă observarea comportamentului în clasă. Din această cercetare, am dedus că este esențial pentru dezvoltarea „A4.2: Birou pe campus” să existe șabloane care să stimuleze discuțiile și colaborarea pentru a sprijini studenții cu risc.

PARTEA 2 - Cercetare empirică:

Patru parteneri au realizat interviuri informale cu formatori din viața reală. DAYANA, USLIP, ipcenter și AKMI au intervievat cel puțin un formator din fiecare țară și i-au întrebat despre cazurile de abandon școlar și de succes ale foștilor studenți, astfel încât să putem identifica indicatorii specifici care influențează abandonul. Aceste cazuri au fost, de asemenea, incluse în biblioteca noastră de cazuri TeSTED, care face parte din „A4.3 - Mecanism de gestionare a cazurilor”. Scopul nostru este ca biblioteca să se extindă în timp cu noi cazuri raportate.

PARTEA 3 - Rezultate ale testării pilot:

DAYANA, USLIP, ipcenter și AKMI au testat, în cadrul „A4.4 - Operațiunea de testare pilot”, de ce observațiile profesorilor în timpul orelor au fost esențiale pentru detectarea studenților cu risc ridicat. Această parte a confirmat ipoteza noastră din partea teoretică.

PARTEA 1

CERCETARE TEORETICĂ

RELEVANȚA MONITORIZĂRII ȘI ANALIZĂRII COMPORTAMENTULUI ELEVILOR PENTRU REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Analiza comportamentului și a tiparelor sau tipurilor de comportament care sunt asociate în mod obișnuit cu scăderea interesului elevilor pentru viața academică (Banaag et al., 2024) se poate concentra pe aceste probleme și poate contribui la implementarea unor strategii de prevenire a abandonului școlar.

Există o serie de comportamente pe care le pot manifesta elevii care sunt expuși riscului de abandon școlar, iar cauzele subiacente se bazează adesea pe **factori personali și familiali, factori socioeconomici, sănătate mintală precară și altele** (Zhenglin, 2021).

Modelele comportamentale îngrijorătoare se pot manifesta sub forma (dar fără a se limita la) probleme de disciplină, absenteism frecvent, izbucniri perturbatoare, retragere socială etc. Este important ca profesorii să înțeleagă comportamentul elevilor lor, astfel încât să poată oferi sprijin personalizat pentru a răspunde nevoilor fiecărui elev. Unii elevi pot avea dificultăți în înțelegerea conceptelor academice, alții pot fi confrunțați cu comportamente agresive din partea colegilor, iar alții pot avea probleme socio-emoționale. O abordare personalizată poate fi mai atractivă pentru elev decât o abordare universală, elevii simțind că sunt înțeleși și acceptați de profesorii lor (Finn et al., 1997).

Un alt beneficiu al analizei comportamentului elevilor este acela de a ajuta școlile și instituțiile de învățământ **să obțină o înțelegere mai profundă a potențialelor probleme sistemice** care au un impact asupra ratei de abandon școlar. Reformarea politicilor și abordărilor pentru a aborda această problemă poate fi eficientă (Balfanz et al., 2007).

Prin **identificarea lacunelor, cum ar fi metodele de predare ineficiente și lacunele din programa școlară**, școlile pot optimiza resursele și îmbunătăți mediul de învățare pentru elevii lor (Jimerson et al., 2000).

Evaluarea continuă a comportamentului elevilor permite școlilor și profesorilor să evolueze continuu în funcție de nevoile elevilor și să-și îmbunătățească practicile.

Implementarea **sistemelor de alertă timpurie** (EWS) s-a dovedit a fi de succes și eficientă în identificarea elevilor care sunt expuși riscului de abandon școlar.

„**Abordarea ABC**” se concentrează pe analiza antecedentelor, comportamentelor și consecințelor, astfel încât este mai eficientă decât abordările care se concentrează exclusiv pe performanța academică (UNICEF, 2018).

CELE MAI FRECVENTE COMPORTAMENTE ALE ELEVILOR CARE RISCĂ SĂ ABANDONEZE ȘCOALA

Există comportamente ale elevilor care riscă să abandoneze școala, care sunt comune atât în mediul școlar, cât și în mediul de formare profesională (VET):

- **Absenteismul frecvent**, care provoacă o ruptură între elev și mediul de învățare. Acest lucru poate fi influențat de motive precum probleme personale, lipsa de interes pentru cursuri sau probleme logistice (Balfanz et al., 2007)
- **Rezultatele școlare slabe** (de exemplu, note insuficiente, dificultăți în înțelegerea cursurilor, lipsa progresului academic) pot crea dificultăți elevilor în încercarea de a ține pasul cu cursurile (Bowers, 2010). Un astfel de comportament poate fi cauzat de obiceiuri de studiu inadecvate, dificultăți în înțelegerea conținutului cursurilor, lipsa de interes sau de implicare în clasă.
- **Comportamentul negativ** (de exemplu, conflicte frecvente cu profesorii și colegii, comportament perturbator în clasă, nerespectarea regulilor școlare (Battin-Pearson et al., 2000). Comportamentul negativ poate proveni din probleme emoționale și personale.
- **Problemele personale sau familiale** pot influența în mod negativ sau pozitiv abordarea elevului față de școală. Persoanele din cercul lor social care au abandonat școala, familiile monoparentale sau problemele financiare pot reprezenta factori de risc (Dupere et al., 2018).
- **Izolarea socială** (de exemplu, retragerea din evenimentele școlare sau din interacțiunile sociale) poate fi cauzată de hărțuire sau de alte motive personale. Mediul de învățare și atitudinea față de colegi și din partea acestora pot avea o influență semnificativă asupra participării unui elev la școală.

Următorii indicatori de abandon școlar sunt specifici sectorului VET, care are ca componentă principală formarea practică:

- **Performanțele slabe în cadrul stagiilor de practică** pot fi un indicator al faptului că elevul are dificultăți în ceea ce privește aspectul practic sau că nu este interesat de acesta (CEDEFOP, 2017). Experiența practică în domeniul ales este esențială în etapa de ucenicie a VET.
- **Așteptările profesionale nu sunt aliniate cu conținutul cursului.** Programele VET sunt specifice carierei și, dacă elevii își dau seama că așteptările lor profesionale nu sunt adecvate în timpul formării, pot avea o înclinație mai mare de abandon școlar în căutarea unei cariere diferite (Wheelahan & Moodie, 2017).
- **Au probleme în aplicarea competențelor tehnice.** Fiecare program VET necesită un set specific de competențe tehnice aplicabile parcursului/sectorului respectiv. Studenții pot avea succes în partea teoretică a studiilor, dar pot întâmpina dificultăți în ceea ce privește competențele tehnice și, prin urmare, în menținerea progresului și finalizarea studiilor (Guo & Choy, 2019).

PROVOCĂRI ÎN SPRIJINIREA UNUI ELEV CARE RISCĂ SĂ ABANDONEZE ȘCOALA

Detectarea semnalelor de avertizare într-un stadiu incipient

reprezintă cea mai mare provocare în încercarea de a sprijini elevii și de a preveni abandonul școlar (Dynarski & Gleason, 2002). Dezinteresul sau problemele se manifestă în moduri diferite; poate fi dificil pentru profesori să le identifice într-un stadiu incipient. (Bowers, 2010)

Indicatorii și motivele abandonului școlar pot varia, iar profesorii trebuie să fie capabili **să abordeze aceste nevoi multifacetate** și să îndrume elevii către personalul adecvat, care îi sprijină în probleme specifice (Suldo & Shaffer, 2008). Colaborarea în școli cu profesioniști care oferă ajutor (de exemplu, asistenți sociali, consilieri și alte resurse comunitare) poate ajuta elevii care au nevoie (Freeman et al., 2015).

Pentru profesori, este foarte important să aibă **o relație bună cu elevii lor** și să le câștige încrederea, astfel încât aceștia să fie deschiși să discute problemele lor. Profesorii pot dezvolta o mai bună înțelegere a problemelor și a factorilor care stau la baza acestora. (Johnson & Johnson, 2009).

Resursele și capacitățile limitate pot restricționa abilitatea școlilor de a aborda în mod eficient problemele elevilor și de a reduce rata abandonului școlar (Delgado & Staples, 2008). Lipsa personalului, a fondurilor, a resurselor sau constrângerile de timp joacă un rol semnificativ în abordarea școlii față de elevii cu risc și performanțele acestora.

Resursele din instituțiile de învățământ ar trebui maximizate pentru a aborda această problemă (Galloway, 2021). Durata pentru care se acordă sprijinul depinde de problemele existente. Problemele care stau la baza performanțelor școlare slabe sau a comportamentului negativ al unui elev nu pot fi rezolvate imediat și **necesită adesea sprijin și monitorizare pe termen lung** (Loder-Jackson & Roach, 2016).

SUGESTII PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A STRATEGIILOR DE INTERVENȚIE

Ce este o strategie de intervenție?

Strategiile de intervenție oferă sprijin specific elevilor expuși riscului de abandon școlar, pentru a-i ajuta să rămână în școală sau să absolve. O intervenție eficientă împotriva abandonului școlar implică monitorizarea și evaluarea continuă, pentru a se asigura eficacitatea programelor. Prezența, comportamentul, performanțele școlare și ratele de absolvire sunt monitorizate de școli, iar feedback-ul din partea elevilor, familiilor și personalului ajută la identificarea aspectelor care pot fi îmbunătățite (UNICEF, 2018) și la perfecționarea strategiilor.

Ce tipuri de strategii de intervenție pot fi implementate pentru a reduce abandonul școlar?

Programele de educație și formare profesională (VET) din Germania implementează mai multe strategii pentru a reduce riscul de abandon școlar al elevilor. Un instrument foarte eficient în acest proces este „**sistemul de alertă timpurie**” (EWS), care poate identifica elevii expuși riscului de abandon școlar într-un stadiu incipient (Doll, J. J., Eslami, Z., & Walters, L., 2013). Acestea s-au dovedit a fi foarte eficiente și oferă profesorilor posibilitatea de a interveni în timp util și de a preveni abandonul școlar (Bowers & Sprott, 2012). Indicatori precum prezența, comportamentul și performanța la cursuri semnalează elevii care ar putea avea nevoie de sprijin suplimentar. Sistemele funcționează prin monitorizarea unei serii de indicatori și analizează toate datele pentru a evalua potențialul de abandon școlar. Câteva exemple sunt: Edsby, BrightBytes, Panorama Education).

Intervențiile personalizate sunt furnizate pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor aflați în situații de risc, incluzând sprijin academic, cum ar fi meditații, mentorat pentru programe concepute pentru ca elevii să recupereze creditele pierdute sau furnizarea de resurse pentru a aborda „probleme non-academice”, cum ar fi probleme de sănătate mintală, probleme familiale sau dificultăți financiare. (Barbetta, Norona & Bicaud, 2005)

SUGESTII PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A STRATEGIILOR DE INTERVENȚIE

Multe instituții de învățământ profesional și tehnic angajează **coordonatori pentru prevenirea abandonului școlar**, care pot elabora planuri de sprijin individualizate și pot pune elevii în legătură cu servicii atât în cadrul școlii, cât și în afara acesteia, de exemplu consiliere, servicii de sănătate, îngrijire a copiilor, asistență pentru locuințe și formare profesională etc. (ASO Staff Writers, 2023).

Implicarea familiilor și a comunităților în sprijinirea elevilor aflați în situații de risc este importantă pentru a-i informa cu privire la progresul copiilor lor și pentru a-i implica în strategiile de intervenție. Unele școli oferă cursuri de parenting sau consiliere familială (Doll, J. J., Eslami, Z., & Walters, L., 2013). **Instrumentele de comunicare cu părinții** pot menține canale de comunicare deschise cu privire la potențiale probleme, astfel încât educatorii și părinții sau tutorii elevilor să poată colabora în situații dificile. Acest lucru contribuie la crearea unui mediu favorabil la școală și acasă (Kraft & Rogers, 2015). Câteva exemple sunt: ParentSquare, ClassDojo.

Colaborările cu parteneriate comunitare, cum ar fi serviciile sociale, organizațiile de tineret și întreprinderile locale (de exemplu, mentori, stagii, proiecte de învățare prin servicii și activități de îmbogățire a cunoștințelor) pot contribui la menținerea angajamentului și motivației elevilor (Barbetta, Norona & Bicard, 2005).

Învățarea tradițională în sala de clasă poate să nu fie potrivită pentru toți elevii; unele programe VET oferă **metode alternative de învățare**. Pedagogiile inspirate de VET sunt adesea mai practice și adaptate intereselor individuale. Formatele de învățare flexibile, cum ar fi programele cu fracțiuni de normă sau învățământul la distanță, pot sprijini mai bine elevii cu angajamente profesionale sau familiale.

Sistemele de gestionare a învățării sunt concepute pentru a oferi elevilor resurse și instrumente care sprijină procesul de învățare (Watson & Watson, 2007). Profesorii pot, de asemenea, să predea cursurile, să urmărească progresul elevilor, să solicite și să furnizeze rapoarte (câteva exemple: Canvas, Blackboard, Google Classroom).

HOW COULD SCHOOLS BETTER REDUCE DROPOUTS?

Principala recomandare este constituirea unei **echipe interdisciplinare permanente** în cadrul programelor VET, care să poată oferi sprijin prin consiliere continuă și obiective clar definite (SMART) în mediul VET, organizând sprijin academic sau lingvistic, dacă este necesar, feedback din partea profesorilor, care este esențial pentru îmbunătățire, conectarea cu serviciile sociale și organizațiile din domeniul sănătății/sănătății mintale, colaborarea cu elevii, familiile/tutorii, educatorii și organizațiile comunitare este importantă, monitorizarea și evaluarea continuă sunt absolut necesare.

Un specialist în educație și formare profesională (VET) poate oferi cunoștințe aprofundate despre sistemul VET, inclusiv structura, programele și principalele părți interesate. Acest specialist poate identifica semnele de avertizare timpurie ale potențialelor abandonuri școlare, înțelege motivele din spatele acestora și dezvoltă intervenții țintite pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor aflați în situații de risc.

Un psiholog sau consilier poate oferi sprijin psihologic și consiliere elevilor din învățământul profesional și tehnic aflați în situații de risc. Cunoștințele lor în domeniul dezvoltării umane, motivației și bunăstării ar fi esențiale pentru crearea unui mediu favorabil.

Asistentul social se concentrează pe factorii socioeconomiici care influențează ratele de abandon școlar în învățământul profesional și tehnic, cum ar fi circumstanțele familiale, dificultățile financiare sau provocările legate de integrare. Aceștia colaborează cu serviciile sociale, fac legătura cu resursele comunității și promovează politici și programe concepute pentru a elimina barierele sistemice (CEDEFOP, n.d.).

CE TREBUIE FĂCUT

- Strategiile de intervenție de succes trebuie să aibă obiective clar definite (obiective specifice, măsurabile, realizabile, relevante și limitate în timp - SMART)
- Abordare bazată pe dovezi
- Combinație de sprijin academic, mentorat și implicare familială
- Intervenții în copilăria timpurie
- Adaptate nevoilor și caracteristicilor specifice ale grupului țintă
- Vizarea obstacolelor specifice (de exemplu, sprijin lingvistic, activități extracurriculare)
- Colaborare cu părțile interesate, cum ar fi elevii, familiile, educatorii și organizațiile comunitare
- Monitorizarea și evaluarea continuă a intervențiilor educaționale

CE NU TREBUIE FĂCUT

- Intervențiile nepregătite pot duce la discuții nestructurate și emoționale.
- Renunțarea prea ușor – nu toate intențiile vor avea succes din prima încercare, evaluați ce a mers prost și faceți încercări ulterioare.
- Întreruperea sprijinului după intervenție – uneori este un proces pe termen lung care necesită sprijin continuu.
- Presupunerea că strategia va funcționa imediat.
- Implementarea intervențiilor cu o structură deficitară.
- Învinovățirea „elevilor problematici” atunci când o intervenție nu produce rezultatele dorite.
- Lipsa abordărilor adecvate din punct de vedere cultural.
- Colaborarea insuficientă cu părțile interesate locale, cum ar fi organizațiile comunitare, școlile și agențiile guvernamentale.
- Evaluarea și adaptarea inadecvate.
- Neglijarea sustenabilității poate submina impactul pe termen lung al unei intervenții.

PARTEA 2

**CERCETARE
EMPIRICĂ**

PREPARED BY:
Four partners

**USLIP, IPC,
DAYANA & AKMI**

CUM AM DESFĂȘURAT CERCETAREA EMPIRICĂ?

Cercetarea empirică din cadrul proiectului TeSTED a fost concepută pentru a explora factorii care duc la abandonul școlar timpuriu, precum și condițiile care permit elevilor să rămână în sistemul de învățământ.

Am realizat interviuri informale cu cel puțin un formator din fiecare țară. Am dorit să aflăm despre experiențele anterioare ale profesorilor și formatorilor cu elevii care erau expuși riscului de abandon școlar. Fiecare partener a colectat relatări detaliate despre două tipuri de cazuri:

- **Cazuri de abandon școlar:** în care elevii au părăsit în cele din urmă programul educațional.
- **Cazuri de succes:** în care elevii, în ciuda riscului, au reușit să rămână în școală și să-și finalizeze studiile.

Pentru a asigura coerența între țări și parteneri, a fost furnizat un model comun (modelul ABC). Acest model a ghidat colectarea datelor și a structurat documentația cazurilor. Cadrul ABC cuprinde:

- **Antecedente (A):** circumstanțele și factorii de risc care au apărut înainte de comportamentul critic (de exemplu, absenteism, probleme de sănătate, stres financiar).
- **Comportamentul (B):** acțiunile și reacțiile observabile ale elevilor aflați în situații de risc (de exemplu, dezangajare, conflicte, evitare).
- **Consecințele (C):** rezultatele care au urmat, fie conducând la abandonul școlar, fie demonstrând intervenția și retenția cu succes.

ROMANIA

CAZ DE ABANDON ȘCOLAR Colegiul Silvic Bucovina (Bărbat, 28)

Comportamente riscante:

- Absenteism ridicat și note slabe
- Conflicte cu profesorii și colegii de clasă
- Lipsa implicării și supravegherii părinților

Punctul de cotitură:

- A ascuns problemele școlare de familie → lipsă de comunicare și sprijin
- Instabilitatea familiei și presiunile economice au crescut

Finalul poveștii: A abandonat școala în 2016 fără specializare. S-a confruntat cu șomajul, dependența de asistența socială și abuzul de substanțe. Exemplu al modului în care lipsa cooperării dintre familie și școală agravează riscul de abandon școlar.

CAZ DE SUCCES

Elev VET în Iași (Bărbat, 22)

RComportamente riscante:

- Dezinteres față de școală, lipsă de motivație.
- Sentimentul de neapartenență.
- Absenteism la locul de muncă pentru a obține venituri rapide.

Punctul de cotitură:

- A plecat să lucreze în străinătate ca zilier.
- S-a întors la școală după ce a constatat că oportunitățile sunt limitate.

Finalul poveștii: A terminat studiile pentru a obține o specializare. Motivat de promisiunea unui salariu mai bun și a unui post de conducere în compania unchiului său.

AUSTRIA

CAZ DE ABANDON ȘCOLAR

Coafeză și stilist (Femeie, 21)

Comportamente riscante:

- Absenteism ridicat din cauza problemelor fizice/de sănătate.
- Lipsa motivației, evitarea educației.
- Conflicte familiale, responsabilitatea pentru frați și surori.

Punctul de cotitură:

- În ciuda sprijinului intern și extern, problemele de sănătate s-au agravat.
- Implicarea timpurie și stresul familial au adăugat presiune.

Finalul poveștii: A abandonat școala în ultimul an, fără a obține calificarea. Depinde de logodnicul său și de asistența socială. Talentată, dar problemele de sănătate și familiale au interferat prea mult.

CAZ DE SUCCES

Expert Media (Bărbat, 24)

Comportamente riscante:

- Absenteism ridicat (nejustificat)
- Dificultăți în îndeplinirea sarcinilor, evitarea muncii în grup
- Probleme psihologice (depresie)

Punctul de cotitură:

- A abandonat studiile după 3 luni → Pauză de 6 luni cu sprijin psihologic
- S-a întors într-o formă de învățământ diferită, cu mai puțin stres

Finalul poveștii: Deschis la feedback și consultare, concentrare îmbunătățită. Absenteism redus, mai activ în munca în grup. Pe cale să absolve cu succes în 2025.

BULGARIA

CAZ DE ABANDON ȘCOLAR

Student la restaurație (Bărbat, 16)

Comportamente riscante:

- Absenteism, chiul de la ore (în special dimineața)
- Comportament agresiv, conflicte cu colegii și profesorii
- Probleme familiale, lipsă de sprijin din partea părinților, sărăcie

Punctul de cotitură:

- Profesorii i-au oferit sprijin și au colaborat cu familia și instituțiile
- În ciuda intervențiilor, elevul a respins educația ca fiind valoroasă

Finalul poveștii: A abandonat școala după o perioadă îndelungată de dezangajare. Oportunități limitate de angajare, se bazează pe locuri de muncă nesigure și prost plătite.

CAZ DE SUCCES

Antrenor Asistent (Male, 15)

Comportamente riscante:

- Lipsa motivației și a interesului pentru studii.
- Conflicte cu profesorii, plângeri referitoare la antrenorul strict.
- Probleme familiale (părinți separați, educație excesiv de tolerantă).

Punctul de cotitură:

- Note mici, dezangajare, anxietate → semnalate de profesori
- Evaluarea a relevat probleme familiale și emoționale
- Introducerea proiectului de mentorat: elevii mai mari îi sprijină pe colegii mai mici

Finalul poveștii: A primit sprijin din partea profesorilor, specialiștilor și părinților. A rămas la școală și și-a continuat cu succes studiile.

GRECIA

CAZ DE ABANDON ȘCOLAR

Elev la Turism și Alimentație
(Bărbat, 20)

Comportamente riscante:

- Absenteism ridicat
- Lipsa motivației la ore
- Probleme financiare continue

Punctul de cotitură:

- Absenteismul a crescut → notele au scăzut
- A avut loc o întâlnire cu directorul de studii, dar nu s-a găsit nicio soluție.

Finalul poveștii: Elevul a ales să renunțe la studii în mijlocul celui de-al doilea an, deoarece și-a găsit un loc de muncă în străinătate după stagiul de practică. A părăsit sistemul de învățământ fără a obține o calificare.

CAZ DE SUCCES

Student Bucătar (Bărbat, 21)

Comportamente riscante:

- Absenteism ridicat (nejustificat)
- Stres, oboseală, dificultăți de concentrare
- Semne de depresie, evitarea sarcinilor

Punctul de cotitură:

- Stagiul + munca solicitantă au făcut dificilă echilibrarea studiilor și a locului de muncă.
- Profesorii și directorul de studii au intervenit.
- Soluții flexibile: plata taxelor de școlarizare în rate, opțiunea de cursuri dimineața/seara.

Finalul poveștii: Elevul a reușit să rămână în sistemul de învățământ, iar ajustarea volumului de muncă și a orarului l-au ajutat să continue.

PRINCIPALELE CONCLUZII

Despre cazurile de abandon școlar...

1. Provocările financiare îi determină adesea pe elevi să absenteze și, în cele din urmă, să abandoneze școala.
2. Chiar și cu sprijin, oportunitățile de muncă în străinătate pot părea soluții mai rapide la presiunea financiară, ceea ce face dificilă retenția.
3. Motivația și performanța scad treptat, ceea ce arată necesitatea unei intervenții timpurii.
4. Ascultarea experiențelor elevilor și adaptarea abordărilor didactice pot crea un mediu de învățare mai favorabil – chiar dacă nu există o soluție universală.

Despre cazurile de succes...

1. Detectarea timpurie a problemelor (cum ar fi anxietatea, absenteismul) + sprijinul personalizat previn abandonul școlar.
2. Flexibilitatea programelor și a taxelor ajută elevii să echilibreze munca și studiile.
3. Dialogul deschis între elevi și personalul VET creează încredere și soluții colaborative.
4. Reîntoarcerea la școală după absenteism demonstrează reziliență și determinare – cu sprijinul potrivit, elevii pot avea succes și își pot construi un viitor mai bun.

PARTEA 3

REZULTATELE PILOTĂRII

REALIZAT DE:
Toți partenerii

**USLIP, IPC,
DAYANA, EVBB,
BK-CON, AKMI**

MONITORIZAREA CA INSTRUMENT PENTRU DETECTAREA TIMPURIE A RISCURILOR

Faza pilot din Austria, Bulgaria, România și Grecia a demonstrat că monitorizarea continuă era indispensabilă pentru identificarea semnalelor de avertizare timpurie ale abandonului școlar. Chestionarele standardizate și modelele de raportare au creat un set de date comparabile, dar adevărata valoare adăugată a venit din **calendarul de monitorizare structurat**: verificări lunare, utilizarea sistematică a indicatorilor (motivație, prezență, sprijin familial, situație financiară) și planuri de intervenție individualizate.

De exemplu, în **Austria**, chestionarele socio-economice au semnalat inițial mai mulți elevi ca fiind potențial expuși riscului, dar **monitorizarea continuă și schimbul calitativ între profesor și socio-pedagog au revelat probleme mai profunde, precum scăderea motivației și dificultăți de concentrare din cauza experiențelor traumatice legate de migrație**. Fără acest proces de monitorizare, aceste semnale ar fi putut rămâne neobservate până când elevii s-ar fi dezangajat complet.

În **România**, monitorizarea a permis diferențierea între absenteismul general și absenteismul cu risc ridicat. Prin colectarea lunară a datelor și compararea între grupuri, **echipa de proiect a identificat o îmbunătățire de 10% a prezenței în rândul elevilor sprijiniți de intervențiile TeSTED**, demonstrând că monitorizarea continuă s-a tradus direct în rezultate măsurabile.

ROLUL OBSERVĂRII COMPORTAMENTULUI ȘI AL INFORMAȚIILOR CALITATIVE

În timp ce instrumentele de monitorizare au furnizat cadrul, informațiile calitative furnizate de profesori, formatori și socio-pedagogi au fost esențiale pentru a înțelege motivele din spatele cifrelor. **Formatorii au putut identifica modele**

comportamentale subtile – retragerea din grupul de colegi, lipsa de implicare sau schimbări în stilul de comunicare – pe care chestionarele singure nu le-ar fi putut surprinde.

În **Austria**, selecția a șase elevi cu risc ridicat pentru consiliere intensivă s-a bazat nu numai pe rezultatele sondajului, ci și pe observațiile calitative ale formatorilor. Formatorii au raportat o demotivare vizibilă și instabilitate emoțională, ceea ce a susținut decizia de **a concentra intervențiile pe sprijin emoțional și orientare profesională**.

În **Bulgaria**, **observarea comportamentului a fost deosebit de eficientă în comunitățile minoritare rome**. Formatorii au remarcat cazuri în care lipsa implicării părinților a făcut ca elevii să pară „cu risc scăzut” în chestionar, dar interviurile și analiza comportamentală au relevat vulnerabilități ascunse.

În **România**, statisticile descriptive au evidențiat absenteismul ca fiind principala problemă, dar observațiile profesorilor au dezvăluit motivul: probleme comportamentale repetate și suferință emoțională, adesea legate de medii familiale dificile. Consilierea și mentoratul între colegi au fost, prin urmare, adaptate pentru a răspunde nu numai nevoilor academice, ci și celor socio-emoționale. Feedback-ul calitativ a contribuit la perfecționarea intervențiilor și a confirmat că evaluarea riscurilor nu era un „eveniment unic”, ci un proces dinamic.

PE SCURT...

Proiectul pilot a demonstrat în mod clar că **monitorizarea și observarea calitativă se completează reciproc.**

Instrumentele de monitorizare, precum chestionarele socio-economice și psihometrice, au asigurat structura și comparabilitatea între țări, în timp ce observarea comportamentului a adus profunzime și acuratețe contextuală.

Împreună, acestea au asigurat că elevii cei mai expuși riscului **nu numai că au fost identificați, ci și înțeleși și sprijiniți** în moduri care au îmbunătățit frecvența, comportamentul și implicarea.

Rezultatele concrete demonstrează că mecanismul nu era teoretic, ci un instrument practic, bazat pe dovezi, pe care școlile îl pot integra în mod durabil.

